
Sprawozdanie z działalności Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN w roku 1969

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 15/3, 682-687

1970

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

**Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.**

przy Unii na prawach wydziału naukowego, zajmował się w 1969 r. przygotowaniem sympozjum na temat wdrażania postępu technicznego przez kraje nie będące jego twórcami, które odbędzie się we Francji w 1970 r., przewodniczący Komitetu prof. E. Olszewski współpracował w tym zakresie z przedstawicielami Polski mającymi wziąć udział w sympozjum. Grupą tą kieruje członek Komitetu Historii Nauki i Techniki prof. I. Pietrzak-Pawłowska.

Z inicjatywy Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki członkowie Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN wzięli w 1969 r. bezpośredni udział w pracach komisji historycznych unii specjalistycznych. Prof. B. Olszewicz uczestniczył w zebraniu Komisji Historycznej Międzynarodowej Unii Geograficznej (które odbyło się we wrześniu 1969 r. w Paryżu). Na zebraniu tym poza ustaleniem wieloletniego planu prac Komisji sformułowano ramowy program sympozjum na temat nowożytnej geografii człowieka. Z Komisją 41 Międzynarodowej Unii Astronomicznej współdziałał jej przewodniczący prof. E. Rybka, prof. J. Bukowski (z ramienia Komitetu Mikołaja Kopernika) oraz członek tejże Komisji doc. J. Dobrzycki. W pracach Komisji Historycznej Międzynarodowej Unii Geologicznej brali bezpośredni udział prof. A. Gaweł, prof. A. Balicka i prof. K. Maślankiewicz.

Z kontaktów zagranicznych członków Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN należy wspomnieć o udziale prof. E. Olszewskiego, w sympozjum „Leonardo w nauce i technice” zorganizowanym przez Włoską Grupę Narodową Historii Nauki dla uczczenia 450 rocznicy śmierci Leonarda da Vinci (Florencja 23—26 czerwca 1969)⁴ oraz o udziale kilku członków Komitetu w sympozjum polsko-radzieckim poświęconym problemowi kontaktów rosyjsko-polskich w dziedzinie geologii i geografii (Warszawa, 29.IX. — 1.X.1969)⁵.

Zofia Skubała-Tokarska

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU HISTORII NAUKI I TECHNIKI PAN W ROKU 1969

Zgodnie z zaplanowanymi na 1969 r. założeniami główna problematyka badawcza Zakładu skupiła się na zagadnieniach więzi historii nauki z rozwojem nauki współczesnej. Kontynuowano więc badania nad historią nauk społecznych, biologicznych, medycznych, rolniczych i leśnych, historią nauk ścisłych i nauk o Ziemi oraz historią nauk technicznych i techniki; jednocześnie zwrócono większą uwagę na badania z zakresu historii nauki współczesnej, teorii, organizacji i upowszechnienia nauki. Podobnie, jak w latach ubiegłych kontynuowano również prace nad edycją i recepcją dzieł Mikołaja Kopernika — w Pracowni Badań Kopernikańskich oraz prace nad edycją dzieł Oskara Langego — w zespole poświęconym temu zagadnieniu.

Wspólna dla całego Zakładu praca zespołowa dotyczyła kontynuacji *Historii nauki polskiej*, koncentrując się na tomach poświęconych dziejom nauki polskiej w XIX i XX stuleciu⁴.

Poszczególne Pracownie do 1 października 1969 r. funkcjonowały w dotychczasowej swojej strukturze — prowadząc swą działalność w ramach poszczególnych zespołów.

Pracownia Ogólnych Problemów Historii Nauki i Historii Nauk Społecznych (przekształcona od 1 października na Pracownię Historii Nauk Społecznych) kontynuowała prace w kilku zespołach obejmując problematykę historii metodologii nauk,

⁴ Por. sprawozdanie z tego sympozjum w nrze 4/1969 „Kwartalnika”, ss. 775—777.

⁵ Por. sprawozdanie z tego sympozjum w nrze 1/1970 „Kwartalnika”, ss. 208—214.

¹ Por. informację o pracach nad przygotowaniem *Historii nauki polskiej* w niniejszym numerze „Kwartalnika” ss. 655—657.

historii nauki i kultury intelektualnej w okresie odrodzenia, oświecenia i w XIX wieku. W Pracowni przygotowano 15 prac do publikacji (w tym 9 ukazało się już drukiem). Zespół Historii Semiotyki przygotował tom studiów z zakresu problemów semiotycznych.

Pracownia Historii Nauk Biologicznych i Medycznych (która od 1 października weszła w skład Pracowni Historii Nauk Przyrodniczych, Ścisłych i Techniki) kontynuowała prace w zespołach Historii Zoologii, Historii Botaniki, Historii Nauk Medycznych oraz Historii Nauk Rolniczych i Leśnych.

Dwa pierwsze Zespoły prowadziły nadal przygotowania do wydania *Słownika biologów polskich* oraz opracowały szereg publikacji o charakterze analitycznym. W Zespole Historii Zoologii gromadzono materiały dotyczące rozwoju nauk zoologicznych w ośrodku warszawskim w wieku XIX i XX. Prof. W. Szafer kontynuował prace nad *Historią botaniki w Polsce*.

Zespół Historii Nauk Medycznych zebrał bibliografię dotyczącą poszczególnych dyscyplin medycznych, zagadnień ogólnych i organizacji nauk lekarskich, a także bibliografię historii farmacji i aptekarstwa za okres 1844—1969. Oddano do druku 16 publikacji, w tym 2 monografie.

Zespół Historii Nauk Rolniczych i Leśnych kontynuował prace nad wybranymi zagadnieniami z historii poszczególnych dyscyplin rolniczych (w szczególności ekonomiki rolnictwa), prowadził także prace dotyczące historii towarzystw naukowych oraz zbierał materiały do biografii uczonych.

Pracownia Historii Nauk Matematycznych, Fizyko-Chemicznych i Geologiczno-Geograficznych (która od 1 października weszła w skład Pracowni Historii Nauk Przyrodniczych, Ścisłych i Techniki) kontynuowała prace nad historią poszczególnych dyscyplin naukowych w Polsce zbierając również na ten temat bibliografię za okres 25-lecia Polski Ludowej.

Zespoły Historii Geografii i Historii Geodezji koncentrowały swe wysiłki na przygotowywaniu sympozjum polsko-radzieckiego poświęconego stosunkom rosyjsko-polskim w zakresie nauk o Ziemi, które odbyło się w dniach 29 IX — 1 X w Warszawie². Zespoły rozszerzyły swą działalność przez włączenie wrocławskiej grupy roboczej.

Pracownia Historii Techniki i Nauk Technicznych (która od 1 października weszła w skład Pracowni Historii Nauk Przyrodniczych, Ścisłych i Techniki) kontynuowała badania w poprzednio istniejących zespołach i węższych grupach badawczych.

Tradycyjnie najbardziej intensywne prace prowadził Zespół Historii Polskiej Techniki Hutniczej i Odlewniczej³. W zakresie badań starożytnego procesu dymarkowego kontynuowano badania archeologiczne, m. in. badania na terenie Austrii, przeprowadzono dalsze próbnе wytopy w zmienionych warunkach technicznych, wykonano serię analiz na radioaktywność starożytnych wytopów. Przeprowadzono również badania metaloznawcze wyrobów starożytnych i średniowiecznych oraz kontynuowano badania nowożytnej techniki hutniczej. Na ukończeniu znajduje się monografia zespołu hutniczego bobrzańsko-samsonowskiego. Zebrano dalsze materiały archiwalne dotyczące techniki hutniczej XVII—XIX w. Oddano do druku opracowanie charakterystyki procesu wielkopieczowego na węglu drzewnym w XVII—XIX w.

Zespół Historii Górnictwa i Hutnictwa Tatrzańskiegо pracował nad monografią dotyczącą tego tematu, kontynuował równocześnie badania techniki ludowej na Podhalu.

² Por. informację o tym sympozjum w nrze 1/1970 „Kwartalnika”, ss. 208—214.

³ Por. sprawozdanie z sesji Zespołu w nrze 2/1970 „Kwartalnika”, ss. 441—448.

Ponadto w Pracowni ukończono pierwszą część monografii rozwoju maszyn do robót ziemnych⁴, pracę o historii magnetycznego zapisu obrazów oraz kontynuowano badania w zakresie historii kolei niekonwencjonalnych i roli Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w rozwoju techniki polskiej.

W porozumieniu z Polską Grupą Narodową Komitetu Współpracy Międzynarodowej w Zakresie Historii Techniki podjęto prace nad przygotowaniem polskiego referatu na temat wdrażania postępu technicznego w hutnictwie polskim w XIX w. Referat ten przeznaczony jest na międzynarodowe sympozjum, które odbędzie się we Francji w 1970 r.⁵

Działalność Pracowni Badań Kopernikańskich koncentrowała się na pracach naukowo-badawczych związanych z przygotowaniem obchodów 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika. Zakres problematyki kopernikańskiej poszerzały studia indywidualne pracowników i doktorantów. Przygotowano do druku tom I *Opera omnia* i 3 tomy serii Studia Kopernikańskie: A. Birkenmajer, *Pisma wybrane* T. 1.; M. Markowski, *Burydanizm w Polsce w okresie przedkopernikańskim*; B. Bieńkowska, *Recepcja teorii Kopernika w Polsce w XVI—XVII w.*

Nowe Pracownie — Teorii i Organizacji Nauki oraz Badań nad Społeczną Funkcją Nauki — przygotowały do publikacji materiały dotyczące epistemologii pragmatycznej, wybór tekstów z zakresu socjologii nauki oraz wyniki badań nad zastosowaniem nauk społecznych w środowisku pracy. Systematycznie organizowano również w ramach wymienionych Pracowni — Konwersatoria Naukoznawcze oraz Konwersatoria z Metodologii Pragmatycznej. Nowe Pracownie przygotowywały szczegółowe programy swojej działalności i opracowywały warunki ich realizacji.

Do zakresu pracy Pracowni Dokumentacji i Informacji Naukowej (przekształconej w Dział Dokumentacji Naukowej) należało prowadzenie biblioteki i archiwum Zakładu oraz wymiana wydawnictw z zagranicą.

Księgozbiór biblioteki osiągnął stan 9820 woluminów. Pomieszczenie biblioteki powiększyło się o jeden pokój, przez co uzyskano więcej miejsca dla czytelników. Materiały do *Wykazu nabytków z zakresu naukoznawstwa*, wydawanego przez Bibliotekę PAN w Warszawie, były nadal systematycznie dostarczane.

Zbiór mikrofilmów osiągnął stan 33 243 klatek, a zbiór fotokopii i fotografii — 11 529 sztuk. Większość mikrofilmów i fotokopii wykonano ze źródeł znajdujących się w zbiorach polskich.

Wymianę wydawnictw prowadzono ze 114 kontrahentami z 27 krajów. Tą drogą księgozbiór biblioteki powiększył się o 135 woluminów, a w zamian Zakład wysłał 284 woluminy. Najwięcej wydawnictw otrzymano z ZSRR, St. Zjedn. i Czechosłowacji, a wysłano najwięcej do St. Zjedn., Francji i Wielkiej Brytanii.

Zbiory archiwalne Zakładu osiągnęły stan ok. 1851 pozycji ok. 14 mb.

Lokal zajmowany przez Dział Dokumentacji Naukowej nie jest jeszcze wykorzystany we właściwy sposób ze względu na brak regałów i szaf bibliotecznych, co

⁴ Por. sprawozdanie z posiedzenia naukowego Pracowni Historii Techniki i Nauk Technicznych w nrze 4/1969 „Kwartalnika”, s. 772.

⁵ Por. sprawozdanie z konferencji w tej sprawie w Krakowie w „Kwartalniku” nr 2/1970 ss. 441—448 oraz sprawozdanie z działalności Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN w niniejszym numerze „Kwartalnika”, ss. 653—654.

uniemożliwia scalenie zbiorów zmagazynowanych w bibliotece, odpowiednią ekspozycję księgozbioru podręcznego i włączanie bieżąco wpływających wydawnictw.

*

W 1969 r. Zakład Historii Nauki i Techniki PAN wydał cztery numery „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki”, szósty tom obcojęzycznego rocznika „Organon”, cztery zeszyty „Studiów i Materiałów z Dziejów Nauki Polskiej” (zeszyt 15, 16 i 17 serii B: „Historia Nauk Biologicznych i Medycznych” i zeszyt 5 serii D: „Historia Techniki i Nauk Technicznych”), *Bibliografię zawartości „Studiów i Materiałów z Dziejów Nauki Polskiej”*, dziesięć tomów *Monografii z dziejów nauki i techniki* oraz dwa tomy *Źródeł do dziejów nauki i techniki*.

W *Monografiach* opublikowano prace: B. Bieńkowska, *Kronika Emeryka Węgra (1516—1531) jako źródło Wapowskiego*; J. Czerniatowicz, *Niektóre problemy naukowe grezystyki w pracach biblistów polskich XVI i XVII w.*; M. Frankowska, *„Scientia” w ujęciu Rogera Bacona*; Z. Gajda, *Jacek Augustyn Łopacki studium z kultury medycznej w Krakowie w XVIII w.*; J. Gołaski, *Kształtowanie się mapy wsi w Polsce do końca XVIII w.*; K. Migoń, *Recepcja książki orientalistycznej na Śląsku do końca XVIII wieku*; W. Rollbiecki, *Towarzystwo naukowe przy Szkole Wojewódzkiej Płockiej*; R. Sroczyński, *Rozwój eksperymentu, pojęć i teorii magnetycznych od czasów najdawniejszych do Williama Gilberta*; E. Tyrkiel, *Termodynamika stopów w rozwoju historycznym (geneza, współczesne możliwości poznawcze, perspektywy rozwoju)*; A. Zwiercan, *Komentarz Jana z Dąbrowki do Kroniki Mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem*.

W *Źródłach* opublikowano: A. Dell’Aqua, *Praxis ręczna działa*; G. W. Leibniz, *Wzorzec dowodów politycznych*.

Łączna objętość wydawnictw opublikowanych przez Zakład w 1969 r. wynosi 412 arkuszy wydawniczych, a więc o 34 arkusze mniej niż w 1968 r.

*

Ważnym elementem współpracy Zakładu z zagranicą w 1969 r. były wyjazdy jego pracowników — do znajdujących się w innych krajach placówek i ośrodków naukowych — oraz przyjazdy uczonych zagranicznych do Polski.

Z działalnością Pracowni Badań Kopernikańskich związane były wyjazdy doc. J. Sulowskiego, doc. J. Dobrzyckiego⁶, mgr A. Kempfiego.

Doc. J. Sulowski wyjechał w październiku do Włoch na sześciomiesięczne stypendium rządu włoskiego⁷. Celem tego wyjazdu było przebadanie materiałów znajdujących się w Muzeum Kopernikańskim w Rzymie, pod kątem ich wykorzystania w pracach Zakładu oraz przeprowadzenie studiów z dziedziny semiotyki.

W kolejnym seminarium międzynarodowym zorganizowanym w miesiącach letnich w Tour we Francji przez Ośrodek Badań nad Renesansem uczestniczył mgr A. Kempfi⁸. Wygłosił on tam referat *Erazm a życie intelektualne na Warmii w czasach Mikołaja Kopernika*.

Z pracami nad historią nauk o Ziemi związany był wyjazd doc. J. Babicza do Berlina, Brukseli i Paryża.

W Berlinie (w dniach 10—16 września) doc. J. Babicz uczestniczył w sesji związanej z 200-rocznicą urodzin A. Humboldta⁹, a w Brukseli (w dniach 17—20 września) w międzynarodowym sympozjum poświęconym historii kartografii, zorganizowanym przez Societas Corneil’anum¹⁰. Doc. Babicz wziął również udział w organi-

⁶ Por. informację o tym wyjeździe w nrze 2/1970 „Kwartalnika”, ss. 460—461.

⁷ Sprawozdanie z pobytu doc. J. Sulowskiego we Włoszech zamieszczone zostanie w następnym numerze „Kwartalnika”.

⁸ Por. informację o tym wyjeździe w nrze 1/1970 „Kwartalnika”, s. 233.

⁹ Por. informację o tej sesji w nrze 1/1970 „Kwartalnika”, ss. 226—228.

¹⁰ Por. informację o tym sympozjum w nrze 1/1970 „Kwartalnika”, ss. 225—226.

zowanym w Paryżu (w dniach 22—23 września) posiedzeniu Międzynarodowej Komisji Historii Geografii Międzynarodowej Unii Geograficznej¹¹.

Jako przedstawiciel Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN przebywał w Nairobi (Kenia) w dniach 20—27 stycznia prof. W. Voisé. Uczestniczył on w posiedzeniu specjalnej grupy roboczej opracowującej na zlecenie UNESCO i Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki — problem — *National Scientific Communities* (narodowe wspólnoty naukowe). W związku z pracami nad ostateczną redakcją zbiorowego opracowania na ten temat prof. Voisé przebywał następnie w 1969 r. przez kilka miesięcy w Paryżu na stypendium ufundowanym przez VI Sekcję Ecole Pratique des Hautes Etudes oraz Międzynarodową Unię Historii i Filozofii Nauki i UNESCO. W czasie trwania tego stypendium prof. Voisé udał się — na zaproszenie Niedersächsische Landesbibliothek — do Hanoweru (NRF), gdzie wygłosił odczyt o Leibnizu. Prof. Voisé przebywał również w dniach 1—4 lipca w Przerowie w CSRS gdzie — na kolokwium poświęconym twórczości Komenskigo — wygłosił referat *Myśl historyczna J. A. Komeńskiego*. (

Wyjazdy prof. B. Suchodolskiego, związane głównie z problematyką pedagogiczną, wynikały również z racji pełnionych przez niego funkcji w międzynarodowych stowarzyszeniach naukowych.

Prof. B. Suchodolski, jako wiceprezes Comparative Education Society in Europe, brał udział w dniach 2—7 czerwca w zjeździe naukowym tego towarzystwa w Pradze oraz w dniach 14—19 października w posiedzeniu jego Zarządu w Hadze.

Na zaproszenie Uniwersytetu im. R. Eotvosa prof. Suchodolski przebywał w dniach 1—10 października w Budapeszcie, gdzie wygłosił cykl wykładów m. in. z historii metodologii nauki. Uczestniczył on także — na zaproszenie Institut Education UNESCO — w naradzie roboczej Zarządu Association Internationales des Sciences Pédagogiques, która odbyła się w Hamburgu w dniach 14—18 grudnia.

Na przełomie września i października odbyło się w Warszawie i Krakowie sympozjum poświęcone stosunkom rosyjsko-polskim w dziedzinie nauk o Ziemi. Przybyło na nie około 30 uczestników ze Związku Radzieckiego oraz 2 z Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

W ramach przyjazdów indywidualnych w 1969 r. w Zakładzie gościli następujący pracownicy naukowcy z zagranicy: prof. A. T. Grigorjan (ZSRR)¹², kandydat nauk S. J. Płotkin (ZSRR)¹³, prof. P. Arnaud (Francja)¹⁴, prof. G. Canguilhem (Francja)¹⁵, prof. V. Paschkis (St. Zjedn.)¹⁶, prof. E. Rosena¹⁷, dr W. S. L. Huemmer (NRF), doc. F. Szabadváry (Węgry) i dr M. Běčkova (Czechosłowacja). Ponadto przez okres 1 miesiąca (września) przebywała w Polsce pani F. Le Moal (Francja), stypendystka VI Sekcji Ecole Pratique, nad którą — z polecenia Wydziału I Nauk Społecznych PAN — opiekę sprawował Zakład.

*

Jak wynika z powyższych danych większość zamierzeń badawczych Zakładu na rok 1969 została wykonana mimo trudności związanych z brakiem odpowiedniej liczby pracowników etatowych (4 Pracownie nie miały pomocniczego personelu technicznego. Zespoły nie mają również pracowników etatowych). Poważne trudności

¹¹ Por. przypis 10.

¹² Por. informację o tej wizycie w nrze 1/1970 „Kwartalnika”, s. 208.

¹³ Por. informację o tym pobycie w nrze 4/1969 „Kwartalnika”, ss. 760—761.

¹⁴ Por. informację o tym pobycie w nrze 3/1969 „Kwartalnika”, ss. 583.

¹⁵ Por. informację o tym pobycie w nrze 2/1970 „Kwartalnika”, s. 440.

¹⁶ Por. streszczenie referatu wygłoszonego 26 marca przez prof. V. Paschkisa w Zakładzie Historii Nauki i Techniki PAN w nrze 1/1969 „Humanizmu Pracy”, ss. 5—11.

¹⁷ Por. informację o tym pobycie w numerze 2/1970 „Kwartalnika”, ss. 337—338.

przysparza także nieodpowiedni lokal Zakładu (Pracownie i Zespoły nie mają warunków na stworzenie pożądaných warsztatów badawczych).

W 1969 r. stopnie naukowe doktora uzyskali trzej pracownicy Zakładu: Bohdan Jaczewski, Andrzej Kempfi i Waldemar Rolbiecki.

•

Szerokie zadania poznawcze Zakładu i konieczność uwzględniania, obok pracowników etatowych, dużej liczby współpracowników wskazały na celowość przekształcenia jego struktury organizacyjnej oraz koncentracji nad kilku najważniejszymi problemami badawczymi.

W wyniku dyskusji przeprowadzonej wśród pracowników i współpracowników Zakładu postanowiono wszystkie prace badawcze podporządkować czterem głównym zadaniom poznawczym: Rozwój nauki i techniki, ze szczególnym uwzględnieniem procesów specjalizacji i integracji badań; Teorie naukowe a polityka i jej wpływ na rozwój instytucji naukowych oraz twórczość naukowo-techniczną;

Wpływ osiągnięć naukowych i postępu technicznego na rozwój społeczno-gospodarczy; Rola nauki i techniki w kształtowaniu świadomości narodowej i społecznych systemów wartości.

Realizacja tych zadań została powierzona pięciu pracownikom, złożonym z pracowników etatowych oraz zespołom naukowym, kierowanym przez wybitnych specjalistów, w skład których wchodzi przede wszystkim współpracownicy Zakładu.

Po zmianach organizacyjnych wyodrębniono następujące pracownie: Pracownia Historii Nauk Społecznych (kier. prof. W. Voisé); Pracownia Historii Nauk Przyrodniczych, Ścisłych i Techniki (kierownik doc. J. Babicz); Pracownia Teorii i Organizacji Nauki (kierownik prof. E. Gebłowicz); Pracownia Badań nad Społeczną Funkcją Nauki (kierownik doc. Z. Kowalewski); Pracownia Badań Kopernikańskich (kierownik doc. P. Czartoryski).

Powołano także kilka nowych zespołów zarówno do badań nad historią poszczególnych dyscyplin naukowych jak i do badań w zakresie problematyki zintegrowanej.

Do zespołów pracujących nad historią poszczególnych dyscyplin naukowych należą obecnie: Zespół Historii Nauk Medycznych (przew. prof. K. Rowiński), Zespół Historii Zoologii (przew. prof. T. Jaczewski), Zespół Historii Nauk Rolnych (przew. doc. S. Brzozowski), Zespół Historii Botaniki (przew. doc. L. Karpowiczowa), Zespół Historii Nauk Leśnych (przew. prof. A. Żabko-Potopowicz), Zespół Historii Matematyki (przew. prof. Z. Opial), Zespół Historii Fizyki (przew. prof. T. Piech), Zespół Historii Nauk Chemicznych (przew. prof. W. Hubicki), Zespół Historii Geografii (przew. prof. B. Olszewicz), Zespół Historii Nauk Geologicznych (przew. prof. A. Gaweł), Zespół Historii Geodezji (przew. prof. J. Gomoliśzewski), Zespół Historii Astronomii (przew. prof. E. Rybka), Zespół Historii Hutnictwa (przew. prof. W. Różański), Zespół Historii Górnictwa (przew. prof. K. Maślankiewicz), Zespół Historii Techniki Naftowej (przew. prof. J. Czastka), Zespół Historii Obróbki Plastycznej (przew. prof. F. Tychowski), Zespół Historii Budownictwa i Komunikacji (przew. doc. A. Wiślicki), Zespół Historii Geofizyki (przew. prof. A. Rojecki).

Do badań w zakresie problematyki zintegrowanej powołano, oprócz istniejących dotąd — Zespołu Historii Nauki Okresu Odrodzenia, Zespołu Historii Nauki Okresu Oświecenia, Zespołu Historii Nauki XIX wieku i Zespołu Historii Metodologii — zespoły nowe: Zespół Historii Nauki XX wieku (przew. prof. B. Suchodolski), Zespół Badań nad Rewolucją Naukowo-Techniczną (przew. prof. E. Olszewski), Zespół Epistemologii Pragmatycznej — Konwersatorium Naukoznawcze (przew. prof. T. Kotarbiński), Zespół Badań Nautologicznych (przew. prof. B. Kasprowicz), Zespół Metodologii Pragmatycznej (przew. doc. Z. Kowalewski).